

Det er altsaa en meget stor Værdi, som det Materiel, der her er Tale om, repræsenterer, og henført dertil ere 65,000 Kr. ikke nogen meget stor Sum. Hvis det ærede Finansudvalg skulde ønske nogle Oplysninger derom, har jeg skaffet saadanne til Beje, og jeg skal med Fornøjelse meddele dem mellem 2den og 3dje Behandling. Det vil deraf ses, at det er ikke ganske maas Summer, det drejer sig om, ikke alene til Vedligeholdelse og Soignering af Materiellet, men ogsaa til Erstatning for, hvad der slides op. Jeg skal eksempelvis oplyse, at der alene til Striglebardøkker bruges 4,000 Kr. om Aaret, til Hæstebødderne 7 à 8,000 Kr. om Aaret, og naar man ved, hvilken uendelig Mængde af Småating, der bruges foruden de egentlige Seler og Sadler, der ere Hovedsagen, tror jeg ikke, at man vil finde, at Summen er for stor. Jeg vil sige, at det er en slet Økonomi, at Seletøjet gaar til Grunde af Mangel paa tilstrækkelige Midler til ordentlig Soignering; det vil straffe sig, naar man skal bruge det; man tror, at man har gode Seletøjer, og første Gang man spænder for, gaa de itu, fordi de ere raadne. Som sagt, jeg skal med Fornøjelse meddele det ærede Finansudvalg de nærmere Oplysninger om dette Punkt, som jeg har skaffet. Med Hensyn til Vædringsforslaget under Nr. 152 om Ammunition til Haandvaaben, har jeg, da jeg saa i Betænkningen, at Udvalget savnede nærmere Oplysninger, end der er givet det gennem de færevne Bilag, tilvejebragt saadanne; havde jeg vidst tidligere, at man ønskede at vide noget nærmere derom, havde jeg gjort det tidligere; men Grunden til, at man ikke straks har med Hensyn til den Slags Ting givet detaillerede Oplysninger, er, at det er noget nyt. Ligesom vore Geværer i 1889 vare ny, saaledes vare ogsaa Patronerne ny. Fabrikationen er ny, og det er derfor vanskeligt endnu med Sikkerhed at sige, for hvilken Pris man i Længden vil kunne fabricere denne Ammunition her i Landet. Jeg kan sige, at for Øjeblikket koste Metaldelene til en Patron, om jeg saa maa sige, 9½ Ore, medens den tidligere til Remingtonriflen kun kostede knap 6½ Ore. Hvorvidt man efterhaanden kan komme til, naar man bliver mere rutineret i Fabrikationen af Patronerne, at saa Ammunitionen billigere, kan jeg ikke have nogen Mening om; men det er en af de Omstændigheder, der gøre, at Ammunitionen bliver saa meget dyrere, og at vi maa have saa mange flere Penge. En anden Omstændighed, som der ogsaa er hentydet til i Skrivelsen, er, at Rekrutantallet er vokset saa ganske overordentligt. Jeg skal give

nogle Oplysninger med Hensyn hertil. Det sidste Aar, i hvilket den gamle Bevilling til Ammunition, 76,000 Kr., omtrent slog til, var i Aaret 1881. Efter den Tid ere Udgifterne stegne til 130,000 og derover, uagtet man kun har haft 76,000 Kr. bevilgede. Man har altsaa maattet tage fat paa de gamle Beholdninger og bruge de gamle Patroner op. Det kunde i Firserne anses for forsvareligt, fordi man skulde over til noget nyt igen. Man kunde derfor bruge nogle Millioner mere, end man ellers vilde gøre; ellers maatte Bevillingen være forhøjet for lang Tid siden. Den ene Hovedgrund er altsaa den, Ammunitionen er bleven dyrere, den anden, at Rekrutantallet er steget. Der har i enkelte Aar været indtil 3000 flere Rekruter end i 1881, og man vil let indse, at naar hver Rekrut efter Planen skal gøre et vist Antal Slud, saa gør det en stor Forskel, om der er 4000, eller om der er 7000 Rekruter. Udgiften steg derved fra 76,000 til 130,000 Kr. og derover, saaledes at man forrige Aar maatte forlange 54,000 Kr. mere. Men det viser sig, at det forslaar ikke. Den forøgede Rekruttillgang vedbliver, og nu kommer den dyre Patron og gør sig gældende, saaledes at man for at saa Balance i Tingene skal have den Sum, som er angiven her, af 180,000 Kr. Hvis man ikke faar det, bliver man nødt til — man kan ikke sige her: at tage af Beholdningen, for vi have ingen endnu, men man bliver nødt til, saa længe Fabrikationen af Geværer gaar, at tage Pengene af den Konto; de Penge, som ere bevilgede til at betale det ny Gevær med, lader man saa Soldaterne styde bort, men det er dog ikke Meningen. Det er et Punkt, som jeg haaber, at man efter disse ny Oplysninger, som jeg med Fornøjelse ved personlig Samtale skal supplere, vil tage under Overvejelse til 3dje Behandling, saaledes at man kunde forandre sine Anskuelser herom.

Jeg kommer dernæst til Vædringsforslag under Nr. 154, som angaar det meget omtalte Drejskøj til Bornholms Væbning. Ja, mener man, at det, der har gaaet hidtil, ogsaa kan gaa i Fremtiden, saa maa Bornholmerne finde sig i at blive vaade og ikke at have noget Tøj at skifte med. Jeg kan kun beklage det, og jeg synes ligesom det ærede Medlem for Helsingør (C. Thomsen), at det, at det har gaaet saa længe, ikke er noget Argument. Der findes jo dog virkelig en Udvikling i mange Retninger Sted, navnlig i Retning af den humane Opfattelse af, hvad man kan byde Soldater, og dertil hører dette. I Fjor og i Forfjor, tror jeg, havde jeg ogsaa et Forslag til at hjælpe